

Հուշաթերթիկ Հնարավորությունների բնակության իրավունքի նոր սեփականատերերի համար

[Kopfbogen der Ausländerbehörde]

Հարգելի տիկին,
Հարգելի պարոն,

Ձեր դիմումի համաձայն Ձեզ տրամադրվել է բնակության իրավունք (Aufenthaltserlaubnis): Խոսքը այսպես կոչված Հնարավորությունների բնակության իրավունքի (Chancen-Aufenthaltsrecht) մասին է: Այն կարգավորվում է Բնակության իրավունքի մասին օրենքի 104c հոդվածով (Aufenthaltsgesetz):

Հնարավորությունների բնակության իրավունքը Ձեզ տրամադրվում է 18 ամսով: Սա Ձեր տրամադրության տակ եղած այն ժամկետն է, որի ընթացքում Դուք պետք է կատարեք հետագա թույլատրելի բնակության համար անհրաժեշտ նախապայմանները: Այդ 18 ամիսների ժամկետը լրանալուց առաջ Դուք պետք է հետագա բնակության իրավունքի դիմում ներկայացնեք: Այդ նոր դիմումը դրական որոշման կարժանանա միայն այն դեպքում, եթե Դուք կատարում եք սույն հուշաթերթիկում նկարագրված պայմանները:

Այս 18 ամիսների ժամկետի երկարաձգում հնարավոր չէ: Այդ պատճառով այժմ իսկ Ձեզ տեղեկացնում ենք այն պայմանների մասին, որը Դուք պետք է կատարեք ամենաուշը Ձեր Հնարավորությունների բնակության իրավունքը լրանալուց առաջ:

1. Հավատարմությունը ազատ և ժողովրդավարական սահմանադրական համակարգին

Դուք պարտավոր եք հայտարարել Ձեր հավատարմությունը Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության ազատ և ժողովրդավարական սահմանադրական համակարգին: Ազատ ժողովրդավարական սահմանադրական կարգը Գերմանիայի հիմնական քաղաքական կարգն է: Այն ներառում է.

- a) ժողովրդի իրավունքը՝ իրականացնելու պետական իշխանությունը ընտրություններում և քվեարկություններում կամ այլ հատուկ օրենսդրական, գործադիր և դատական մարմինների միջոցով և ընտրելու ժողովրդի ներկայացուցիչներին՝ ընդհանուր, ուղղակի, ազատ, հավասար և գաղտնի ընտրություններով,
- b) օրենսդրության պարտավորեցումը սահմանադրական կարգին և գործադիր իշխանության և դատական իշխանության պարտավորեցումը օրենքին և արդարադատությանը,
- c) խորհրդարանական ընդդիմություն կազմելու և իրականացնելու իրավունքը,

- d) կառավարության լուծարելիությունը և նրա պատասխանատվությունը ժողովրդի ներկայացուցչության նկատմամբ,
- e) դատարանների անկախությունը,
- f) ցանկացած բռնի և բռնապետական կառավարման բացառումը և
- g) սահմանադրության մեջ մատանշված մարդու իրավունքները:

Անհրաժեշտ է, որ Դուք Ձեր հավատարմությունը ցույց տաք ակտիվորեն և անձնապես: Համապատասխան հայտարարությունը պետք է անձնապես Ձեր կողմից ստորագրվի: Դուք պարտավոր եք հայտարարության բովանդակությունը հասկանալ և ծանոթ լինել առանցքային բովանդակությանը: Նույնիսկ եթե Դուք Հնարավորությունների բնակության իրավունքի դիմումի համար նման հայտարարություն արդեն ստորագրել եք, այն կրկին անհրաժեշտ է:

Եթե ապագայում հիմնավորումներ լինեն, որ Դուք այս կանոնակարգին չեք սատարում, ապա Ձեր հետագա մնալը երաշխավորված չէ, քանի որ Դուք չեք համապատասխանում հետագա կացության համար անհրաժեշտ կանոններին: Եթե Դուք ակտիվորեն սատարում եք Ձեր երկրում ոչ ժողովրդավարական ռեժիմներին կամ խմբավորումներին, հնարավոր է դրանից եզրակացնել, որ Դուք Գերմանիայում նույնպես չեք սատարի ազատ ժողովրդավարական սահմանադրական համակարգին:

2. Դաշնային տարածքում իրավական և հասարակական կարգի և կենսապայմանների տարրական գիտելիքներ

Դուք պետք է ապացուցեք, որ տիրապետում եք Դաշնային տարածքում իրավական և հասարակական կարգին և կենսապայմաններին առնչվող տարրական գիտելիքների: Այս գիտելիքները ապացուցվում են ընդհանուր դաշնային «Ապրել Գերմանիայում» („Leben in Deutschland“), կրճատ՝ „LiD“-թեստի միջոցով: Համապատասխան նախապատրաստական դասընթացներ այս թեստի համար առաջարկվում են տարբեր հաստատությունների կողմից՝ որպես կողմնորոշիչ դասընթաց (Orientierungskurs): Որոշ դեպքերում կողմնորոշիչ դասընթացը ինտեգրացիոն դասընթացի մասն է կազմում: Թեստը հնարավոր է հանձնել նաև առանց համապատասխան դասընթացի մասնակցության:

Դուք կարող եք նաև որպես ապացույց ներկայացնել գերմանական որևէ հիմնական դպրոցի կամ համեմատելի կամ ավելի բարձր ընդհանուր կրթական հաստատության ավարտական վկայական, Գերմանիայում հաջողությամբ ավարտած մասնագիտական կրթության կամ գերմանական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում կրթության վկայական: Նման դեպքերում „LiD“-թեստ հանձնելու անհրաժեշտություն չկա:

Բացառիկ դեպքերում այս գիտելիքները կարող են ներկայացվել Օտարերկրացիների հարցերով մարմնի տեղամասում (Ausländerbehörde) անհատական հարցազրույցի

միջոցով, որի հիմքում ընկած են «Ապրել Գերմանիայում» թեստի հարցերը, ինչի համար Դուք պետք է խոսեք գերմաներեն: Օտարերկրացիների հարցերով զբաղվող ոչ բոլոր մարմիններն են առաջարկում նման անհատական հարցազրույց:

3. Գերմաներենի բավարար բանավոր գիտելիքներ («Լեզուների եվրոպական ընդհանուր չափորոշիչ» A2 մակարդակ) (GER Stufe A2)

Յնարավորությունների բնակության իրավունքի սահմաններում կացության մեկ այլ նախապայմանն այն է, որ Դուք կարողանաք բավարար կերպով բանավոր հաղորդակցվել գերմաներեն լեզվով:

Այստեղ չափանիշ է համարվում Լեզուների եվրոպական ընդհանուր չափորոշիչը, որը սահմանում է, թե ինչպես է գնահատվում լեզվական գիտելիքների մակարդակը ողջ եվրոպայում:

Պահանջվում է ներկայացնել A2 մակարդակի լեզվական գիտելիքների ապացույց՝ Լեզուների եվրոպական ընդհանուր չափորոշիչի համաձայն: Այս գիտելիքները պացուցելու համար պարտադիր չէ ներկայացնել լեզվի վկայական:

A2 մակարդակի լեզվական գիտելիքները ըստ Լեզուների եվրոպական ընդհանուր չափորոշիչի համարվում են ապացուցված, եթե Դուք

- չորս տարի հաճախել եք գերմանախոս դպրոց և դրանից հետո փոխադրվել եք հաջորդ բարձր դասարան կամ
- ավարտել եք գերմանական դպրոց (հիմնական դպրոց, միջնակարգ դպրոց, ավագ դպրոց) կամ
- փոխադրվել եք գերմանախոս որևէ դպրոցի 10-րդ դասարան կամ
- կրթություն եք ստացել գերմաներեն լեզվով որևէ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունում կամ կիրառական գիտությունների համալսարանում կամ ունեք միջին մասնագիտական կրթություն կամ
- Օտարերկրացիների հարցերով մարմնի տեղամասում տեղի ունեցած հարցազրույցները տեղի աշխատակիցների հետ հաջողությամբ կարողացել եք անցկացնել՝ առանց թարգմանչի կարիք զգալու:

Մինչև 16 տարին լրացած երեխաների և երիդասարդների դեպքում գերմաներեն լեզվի իմացության ապացույց անհրաժեշտ չէ: Այստեղ բավարար է ներկայացնել գերմանական դպրոցի վերջին վկայականները կամ ապացույց՝ Գերմանիայում մանկապարտեզ հաճախելու մասին:

Լեզվի գիտելիքները կարող են ապացուցվել նաև Լեզուների եվրոպական ընդհանուր չափորոշիչի A2 մակարդակի համապատասխան և վստահելի լեզվի վկայականով

(օրինակ՝ «Գերմաներենի թեստ ներգաղթյալների համար» /„Deutsch-Test für Zuwanderer“/, հմտությունների A2 մակարդակ): Լեզվի վկայականը պետք է հիմնված լինի ստանդարտացված լեզվի քննության վրա: Ոչ բոլոր վկայականներն են ընդունվում: Օտարերկրացիների հարցերով բոլոր մարմինների կողմից ընդունվում են Գյոթե-ինստիտուտի, Test-DaF-ինստիտուտի և telc gGmbH-ի վկայականները:

Չհարավորությունների բնակության իրավունքով (Chancen-Aufenthaltserlaubnis) Դուք կարող եք Փախստականների և միգրացիայի հարցերով դաշնային գրասենյակի (BAMF) ինտեգրացիոն դասընթացներին մասնակցելու թույլտվություն ստանալ: Այդ դասընթացի ընթացքում ՇԴուք հնարավորություն կունենաք ձեռք բերել նշված լեզվական գիտելիքները և Դաշնային տարածքում իրավական և հասարակական կարգի և կենսապայմանների տարրական գիտելիքներ, ինչպես նաև հանձնել համապատասխան թեստեր: Թույլտվությունը ստանալու համար Դուք պետք է դիմում ներկայացնեք: Սրա վերաբերյալ հարցերի դեպքում կարող եք դիմել Փախստականների և միգրացիայի հարցերով դաշնային գրասենյակի տարածքային բաժին: Թե որ տարածքային բաժինն է պատասխանատու, և որտեղ են առաջարկվում ինտեգրացիոն դասընթացներ, հնարավոր է հեշտությամբ պարզել BAMF-NAVI տեղեկատվական համակարգի միջոցով (<https://bamf-navi.bamf.de/de/>): Ընդունելության դիմումը կարող եք ներկայացնել նաև ինտեգրացիոն դասընթացներ առաջարկող հաստատության միջոցով: Նրանք սիրով տրամադրում են խորհրդատվություն և կարող են ծառայել որպես առաջին կոնտակտային անձ:

4. Երեխաների փաստացի դպրոց հաճախելը

Բնակության իրավունք ստացող երեխաների դեպքում պետք է ապացուցվի, որ նրանք դպրոց են հաճախում, ընդ որում պարտադիր դպրոցական տարիքի ողջ ժամանակահատվածում: Սա կարող եք ապացուցել՝ Օտարերկրացիների հարցերով մարմինն ներկայացնելով վկայականներ կամ տեղեկանքներ: Երեխան փաստացի հաճախում է դպրոց այն դեպքում, երբ նա ուսումնական տարվա ընթացքում առավելագույնը մի քանի օր է առանց պատճառի բացակայել դասերից:

5. Ապրուստի միջոցների ապահովում

Դուք պետք է Ձեր ապրուստի միջոցները հիմնականում աշխատանքի միջոցով ապահովեք կամ, հիմք ընդունելով անցյալի զարգացումները, պետք է սպասելի լինի, որ Ձեր ապրուստի միջոցները ապագայում լիովին ապահովված կլինեն:

Եթե Դուք մենակ չեք ապրում, դա կախված է այսպես կոչված կարիքների համայնքից (Bedarfsgemeinschaft), որում Դուք ապրում եք: Կարիքների համայնքը կանոնավոր կերպով ներառում է այն մարդկանց, ովքեր ապրում և աշխատում են Ձեզ հետ միասին, այսպիսով՝ միասին կրում են առօրյալի ծախսերը: Ձեր ապրուստի միջոցները հիմնականում ապահովված են աշխատանքի միջոցով, եթե Ձեր կարիքների համայնքի

Եկամուտի կեսից ավելին գալիս է մեկ աշխատանքից: Նաև Ձեր բնակարանի վարձը պետք է կարողանաք վճարել Դուք կամ գոնե կարիքների համայնքը՝ առանց պետական աջակցություն ստանալու: Բնակարանային նպաստ (Wohngeld) ստանալը ինքնին չի հանգեցնում այն ենթադրությանը, որ Ձեր ապրուստը ապահովված չէ: Ասում են՝ դա «անվնաս» է:

Այս իմաստով անվնաս են նաև այն նպաստները, որոնք տրամադրվում են վճարումների հիման վրա, որոնք ստացողները, Դուք կամ Ձեր կարիքների համայնքի անդամները, իրենք են կատարել: Այս անվնաս նպաստների շարքին են դասվում ծերության կամ հաշմանդամության կենսաթոշակները կամ առաջին գործազրկության նպաստը (Arbeitslosengeld I): Երեխայի նպաստը (Kindergeld) հարկային օգնության միջոց է ընտանեկան նպաստների փոխհատուցում (Familienleistungsausgleich) և այդ պատճառով դիտարկվում է որպես վաստակած եկամուտ: Այսպիսով այն անվնաս է: Գումարը, որը տրամադրվում է կոնկրետ նպատակի համար կացությունը ապահովելու հիմնավորմամբ, ինչպես օրինակ՝ կրթաթոշակը, նույնպես դիտարկվում է որպես վաստակած եկամուտ, այսպիսով այն նույնպես անվնաս է:

Այնուամենայնիվ, սոցիալական նպաստների մեծ մասը, որոնք հիմնված չեն վճարումների վրա, մասնավորապես Սոցիալական II օրենսգրքի շրջանակներում (Քաղաքացու գումար /„Bürgergeld“/, նախկինում՝ „Hartz IV“), չեն համարվում վաստակած եկամուտ:

Մեծ հավանականություն պետք է լինի, որ կարիքների համայնքի ապրուստի միջոցները ապահովված են նաև ապագայում: Սա մարմինների կողմից ենթադրվում է հատկապես այն ժամանակ, երբ իսկապես բավարար եկամուտով կոնկրետ գործունեություն է ծավալվում: Ապագայում ապրուստի միջոցների ապահովված լինելը կարելի է ենթադրել նաև այն դեպքում, երբ առկա է կոնկրետ աշխատանքի կամ դպրոցի և մասնագիտական կրթության առաջարկ, ինչպես նաև լեզվական և հասարակական ինտեգրացիոն նախորդ ձեռքբերումները հուշում են, որ կենսական միջոցները ապահովված կլինեն:

Հույս մի դրեք այն բանի վրա, երբ ինչ որ մեկը Ձեզ հաճոյանալու համար կվստահեցնի, որ Ձեզ աշխատատեղ կդրամադրի՝ առանց դրան լուրջ վերաբերվելու: Եթե Դուք աշխատանքի նման անլուրջ առաջարկ ներկայացնեք, ապա դա մեծ վնասներ կպատճառի Ձեզ և այն անձնին, որը տրամադրել է այդ տեղեկանքը:

Օրենքը որոշ բացառություններ է նախատեսում ապրուստի միջոցների ապահովման պահանջի վերաբերյալ: Այդ բացառությունները վերաբերում են՝

- պետական կամ պետականորեն ընդունված բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ուսանողներին, ինչպես նաև ընդունված միջին մասնագիտական կրթություն ստացողներին կամ պետության կողմից

հովանավորվող մասնագիտական նախապատրաստական միջոցառումների մասնակիցներին,

- անչափահաս երեխաներ ունեցող ընտանիքներին, որոնք ժամանակավորապես կախված են լրացուցիչ սոցիալական նպաստներից,
- անչափահաս երեխաներ ունեցող միայնակ ծնողներին, որոնցից ողջամիտ չի ակնկալել, որ աշխատանքի կանցնեն համաձայն քաղաքացու գումարի մասին կանոնակարգի (SGB II) կամ
- օտարերկրացիներին, որոնք խնամում են խնամքի կարիք ունեցող մերձավոր ազգականների,
- օտարերկրացիներին, որոնք իրենց ապրուստը չեն կարող վաստակել ֆիզիկական, հոգեկան կամ հոգեբանական որևէ հիվանդության կամ հաշմանդամության պատճառով, ինչի մասին պետք է ներկայացվի սպառիչ, այսինքն մանրամասն տեղեկանք կամ ծանուցում հաշմանդամության թռչակի մասին, կամ
- ելնելով տարիքային պատճառներից, ինչը միշտ ենթադրվում է ծերության կենսաթոշակի ստանդարտ տարիքը լրանալու հետ:

Սրա հետ կապված հարցերի դեպքում սիրով Ձեր տրամադրության տակ է Օտարերկրացիների հարցերով մարմնի տեղամասում Ձեր կոնտակտային անձը:

6. ԱՆՃՆԱԳՐԱՅԻՆ ԱՎԱԽԱՆՋԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄ

Դուք պետք է կատարեք անձնագրի պահանջը: Սա նշանակում է, որ Դուք պետք է ունենաք Ձեր ծագման երկրի գործող և ընդունված անձնագիր կամ անձնագրին փոխարինող փաստաթուղթ և կարողանաք այն ներկայացնել:

Այստեղ բացառությունն հնարավոր է միայն այն պարագայում, եթե Ձեզ հնարավոր չի եղել ձեռք բերել Ձեր ծագման երկրի անձնագիր կամ անձնագրին փոխարինող փաստաթուղթ կամ ողջամիտ չէ դա Ձեզանից ակնկալել: Սկզբունքորեն ողջամիտ է ակնկալել, որ Դուք պետք է ենթարկվեք Ձեր ծագման երկրում անձնագրի տրամադրման կանոններին: Հատկապես այն պարագայում, երբ նմանատիպ իրավիճակում գերմանացիների առաջ համեմատելի պայմաններ են դրվում գերմանական անձնագիր ստանալու համար:

Սա Ձեր և ոչ թե գերմանական մարմինների խնդրին է պարզել, թե ինչպես կարող եք ստանալ Ձեր ծագման երկրի անձնագիր կամ անձնագրին փոխարինող փաստաթուղթ: Ձեր խնդրին է նաև ձեռք բերել անհրաժեշտ փաստաթղթերը և լուսանկարները՝ սեփական միջոցներով, և անձնագրի տրամադրման դիմում ներկայացնել: Եթե Դուք կարող եք ապացուցել, որ Դուք անձնագիր ստանալու համար անասելի մեծ խնդիրների հետ եք առնչվում, հնարավոր է, որ Դուք, որոշ այլ նախապայմանների առկայության դեպքում, Ձեր ինքնությունը և քաղաքացիությունը Ձեր ծագման երկրի այլ փաստաթղթերի միջոցով հստակեցնեք: Անհրաժեշտ քայլերը քննարկելու համար դիմեք Օտարերկրացիների հարցերով մարմնի տեղամասում Ձեր կոնտակտային անձին:

Եթե Դուք նոր անձնագիր կամ անձնագրին փոխարինող փաստաթուղթ եք ստացել, ապա պարտավոր եք այն որքան հնարավոր է արագ (անհապաղ) ներկայացնել Օտարերկրացիների հարցերով մարմնին, նաև այն դեպքում, երբ դա Ձեզանից չեն պահաջել, և այդ պահի դրությամբ Դուք կացության իրավունքի (Aufenthaltstitel) այլ դիմում չեք ներկայացրել:

Անձնագիրը ներկայացնելը չի հանգեցնի նրան, որ Ձեզ գրկեն Հնարավորությունների բնակության իրավունքից:

7. Ինքնության պարզում

Ձեր ինքնության պարզումը նույնպես նախապայման է կացության հետագա թույլտվության տրամադրման համար: Սրանից հնարավոր է միայն բացառության կարգով և միայն այն ժամանակ հրաժարվել, եթե Դուք ապացուցում եք, որ ամեն հնարավոր քայլ ձեռնարկել եք, ինքնությունը հստակեցնելու համար:

«Ինքնություն» ասելով հասկանում ենք այն անձնական տվյալները (նախևառաջ՝ անուն և ազգանունը, ծննդյան ամսաթիվը, ծննդավայրը և քաղաքացիությունը), որոնցով Դուք հայտնի եք Ձեր ծագման երկրի պետական մարմիններին: Բավարար չեն այն տվյալները, որոնցով Դուք հայտնի եք այստեղ՝ Գերմանիայում, բայց ոչ Ձեր ծագման երկրում: Սրանից ելնելով՝ ինքնությունը պարզելու ամենաոչնչության միջոցը Ձեր ծագման երկրի կողմից կանոնավոր գործընթացով տրամադրված անձնագիրն է:

Եթե հնարավոր չէ պարզել Ձեր ինքնությունը անձնագրի կամ գոնե անձնագրին փոխարինող փաստաթղթի միջոցով (օրինակ՝ ժամանակավոր կամ «վթարային» անձնագիր/Not-Pass), ինդրում ենք դիմել Օտարերկրացիների հարցերով մարմնի տեղամասում Ձեր կոնտակտային անձին, պարզելու համար, թե ինչ այլ հնարավոր միջոցներ կան Ձեր ինքնությունը հստակեցնելու համար: Անհատ անձանց (ընկերների, հարազատների) ցուցմունքները Ձեր ով լինելու մասին սովորաբար բավարար չեն:

8. Անվտանգության հետ կապված մտահոգությունների բացակայություն (այսպես կոչված արտաքսման շահեր)

Եթե այդ ընթացում փաստեր ի հայտ գան, որոնք, անվտանգության նկատառումներից ելնելով, առիթ կտան քննելու Ձեր բնակության իրավունքի դադարեցումը, ապա հնարավոր է Ձեզ մերժվի նաև բնակության իրավունքի հետագա թույլտվությունը:

9. Հատուկ կանոններ մինչև 27 տարեկան անձանց համար

Մարդկանց համար, որոնք Հնարավորությունների բնակության իրավունք են ստացել և հետագա բնակության իրավունքի դիմում ներկայացնելիս 27 տարեկանից բարձր չեն, գործում են մի քանի հատուկ կանոններ:

Հատկապես ապրուստի միջոցները կարող են ապահովված չլինել՝ ժամանակավորապես: Դրա փոխարեն, սակայն, Դուք պետք է Գերմանիայում 3 տարի դպրոց հաճախած լինեք կամ ավարտած լինեք գերմանական դպրոց կամ ունենաք մասնագիտական կրթություն Գերմանիայում: Բացի այդ պետք է երաշխավորվի, որ Դուք՝ հիմնվելով Ձեր նախկին կրթության և կենսակերպի վրա, կհարմարվեք Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության կենսապայմաններին, ինչը թույլ կտա, որ Դուք երկարաժամկետ հեռանկարում ինքներդ հոգաք Ձեր ապրուստը:

Քանի դեռ Դուք 27 տարեկանից ցածր եք և դպրոցական կամ մասնագիտական կրթություն եք ստանում, ապրուստի ապահովման միջոցներ ներկայացնելու կարիք չկա:

10. Այլ տեղեկություններ

[Hier sollten Ausländerbehörden weitere konkrete Informationen zu Anlauf- und Beratungsstellen vor Ort eintragen – vor allem Migrationsberatungsstellen des Bundes und der Länder sowie die Jugendmigrationsdienste, die Personen zwischen 12 und 27 Jahren gezielt beraten.]